

РЕШЕНИЕ

№ 235

гр. Шумен, 19.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ I, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослав Г. Маринов

Членове: Ралица Ив. Хаджииванова
Петранка Б. Петрова

при участието на секретаря Татяна Св. Тодорова
като разгледа докладваното от Ралица Ив. Хаджииванова Въззивно гражданско дело № 20233600500232 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №230/28.03.2023г. по гр.д.№2706/2022г. на ШРС е признато за установено по отношение на „Инвестбанк“ АД – гр. София, бул.“...” № 25, че Н. Ю. Е. не дължи сумата от 5000лв., част от вземания, в размер на 57508,14 лева, посочени в изпълнителен лист от 09.08.2010г., по ЧТД № 3096/2010г., по описа на ШРС – 48185,29 лева главница, 7016,40 лева мораторна лихва, в едно със законната лихва върху главницата от 06.08.2010г. и 2306,45 лева разноски, поради погасяване на вземанията с изтичане на предвидената в закона давност. Присъдени са и следващите се разноски.

Решението е обжалвано от ответната страна изцяло. Сочи, че същото било постановено при нарушение на процесуалните правила и несъобразяване с материално-правните разпоредби, довело до неговата неправилност и незаконосъобразност. Към датата на подаване на исковата молба не било налице висящо изпълнително производство за принудително събиране на вземането, прозритачко от заповед за незабавно изпълнение и изпълнителния лист, издадени по ч.гр.д.№3096/2010г. на ШРС. Постановлението за прекратяване на изпълнителното дело било влязло в законна сила. Към момента срещу длъжника нямало насочени изпълнителни действия и висящ изпълнителен процес. Предвид това и към датата на предявяване на иска не била налице основна предпоставка за допустимостта му-висящ изпълнителен процес. Сочат също, че исковата молба се явявала нередовна, тъй като липсвала индивидуализация, недължимост поради погасяване по давност на кое точно вземане се прететндирала. По същество излага, че съдът следвало да

съобрази, че солидарните длъжници дължат на кредитора едно и също задължение и той има право на избор срещу кого от тях да насочи изпълнението съгласно чл.122 от ЗЗД. Извършените действия спрямо единия, имали действие и по отношение на другите длъжници. Ето защо и срокът по чл.433, ал.1, т.8 от ГПК течал общо за всички солидарни длъжници, а не поотделно за всеки един от тях. Не била зачетена и проявената активност на вискателя, а именно молбите за искане на изпълнителни действия от 02.04.2018г. и 08.04.2019г., с които било поискано налагане на заповед за задължение на банковите сметки на длъжника. Ето защо и възможността за принудително събиране на задълженията по изпълнителния титул не била отпаднала, тъй като с релевираните искания за извършване на изпълнителни действия и съответно наложените заповеди и възбрани, вискателят е прекъснал давността по смисъла на чл.116,б от ЗЗД. Моли, решението да бъде отменено и вместо него постановено друго, с което заявената отрицателна установителна претенция бъде изцяло уважена.

Въззиваемата страна взема становище по неоснователността на жалбата.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259 от ГПК, от надлежна страна, поради което се явява процесуално допустима.

Шуменският окръжен съд, след като обсъди доводите, изложени в жалбата и прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Изпълнително дело №912/2010г. по описа на ЧСИ с рег.№876 е образувано по молба на ТБ“Инвестбанк“АД-гр.София, чрез клон Шумен от 13.08.2010г. въз основа на изпълнителен лист от 09.08.2010г., издаден съгласно заповед за незабавно изпълнение по чл.417 от ГПК по ч. гр. д. №3095/2010г. на ШРС, по силата на който Г.Н.Е. е осъдена да заплати на банката следните суми: 5014евро – главница за неизпълнение на задължение за връщане на кредит по договор за издаване и ползване на международна кредитна карта от 01.07.2008г., 616.03евро-лихви от 15.03.2009г. до 06.08.2010г. ведно със законната лихва върху главницата, считано от 06.08.2010г., както и 784.51лв.-разноски по делото. Вискателят е възложил на съдебния изпълнител правомощията по чл.18 от ЗЧСИ, включително с право да извършва цялостно проучване на имущественото състояние на длъжниците и да се определи способ за изпълнение.

Изпълнително дело №913/2010г. по описа на ЧСИ с рег.№876 е образувано по молба на ТБ“Инвестбанк“АД-гр.София, чрез клон Шумен, от 13.08.2010г. въз основа на изпълнителен лист от 06.08.2010г., издаден съгласно заповед за незабавно изпълнение по чл.417 от ГПК по ч. гр. д. №3094/2010г. на ШРС, по силата на който Г.Н.Е. и Н. Ю. Е. са осъдени да заплатят на банката следните суми: 141516.70лв. – главница за неизпълнение на задължение за връщане на кредит по договор за баснков кредит, 21725.47лв.-лихви от 25.04.2009г. до 06.08.2010г. ведно със законната лихва върху главницата, считано от 06.08.2010г., както и 5763.74лв. - разноски по делото. С молбата вискателят е поискал налагането на възбрана, опис и оценка на ипотекираните в полза на банката имоти. Вискателят е възложил на съдебния изпълнител правомощията по чл.18 от ЗЧСИ,

включително право да извършва цялостно проучване на имущественото състояние на длъжниците и да се определи способ за изпълнение.

Изпълнително дело №914/2010г. по описа на ЧСИ с рег.№876 е образувано по молба на ТБ“Инвестбанк“АД-гр.София, чрез клон Шумен от 13.08.2010г. въз основа на изпълнителен лист от 09.08.2010г., издаден съгласно заповед за незабавно изпълнение по чл.417 от ГПК по ч. гр. д. №3096/2010г. на ШРС, по силата на който Г.Н.Е.. и Н. Ю. Е. са осъдени да заплатят на банката следните суми: 24636.75евро – главница, 3587.43евро-мораторна лихва от 26.08.2009г. до 06.08.2010г. ведно със законната лихва върху главницата, считано от 06.08.2010г., както и 2306.45лв.-разноски по делото. С молбата вискателят е поискал налагането на възбрана, опис и оценка на ипотекираните в полза на банката имоти. Вискателят е възложил на съдебния изпълнител правомощията по чл.18 от ЗЧСИ, включително с право да извършва цялостно проучване на имущественото състояние на длъжниците и да се определи способ за изпълнение.

На 30.08.2010г. съдебният изпълнител е наложил запор върху трудовото възнаграждението на длъжника Г.Е.. /л.96/.

Изпълнително дело №913/2010г. и изп.д.№914/2010г. са били присъединени към изп.д. №912/2010г./л.97/. Само за пълнота, с оглед изложеното в отговора на въззивната жалба оплакване следва да се посочи, че липсва изискване, при обединяване на изпълнителните листи, всички изпълнителни листи да се прилагат в кориците по първото дело.

С постановление от 13.09.2010г. е наложен запор върху МПС, собственост на Г.Е. Н.Е. и Н. Е..

ЧСИ е разпоредил изпращане на призовка за доброволно изпълнение до длъжниците Г.Е.. и Н. Е., връчена им на 05.10.2010г. чрез назначения им особен представител адв.С.С. при ШАК.. На същата дата е насрочен и опис на имоти на 26.10.2010г.. От сочената дата до 15.01.2013г. са извършвани редица изпълнителни действия във връзка с публична продажба на имотите, собственост на Г.Е.. и удовлетворяване на вискателите.

Видно от съобщение за налагане на запор изх.№13567/20.09.2010г. по изп.д. №912/2010г., образувано по молба на „ТБИнвестбанк“АД въз основа на изпълнителни листи по гр.д.№3095/2010г., гр.д.№3094/2020г. и гр.д.№3096/2010г., всички по описа на ШРС, е наложен запор върху трудовото възнаграждение и на длъжника Н. Е., като по делото във връзка с наложения запор за постъпвали суми по делото, последната на 30.01.2015г...

По искане на вискателя, на 29.10.2010г. е наложен запор и върху всички сметки на Н.Е. в „Банка ДСК“ЕАД-гр.София. На 10.11.2010г. е вдигнат запора върху сочените банкови сметки.

На 22.07.2014г. длъжникът Н. Е. е поискала вдигане на запора върху два броя леки автомобили, тъй като не били нейна собственост и не били в нейно владение. С последваща молба от 22.12.2014г. сочи, че били бракувани и заявява отказ от имущество по отношение на същите. С молба от 06.01.2015г. вискателят е заявил съгласие с искането, поради което и запорът на сочените два автомобила е вдигнат.

С молба от 02.04.2018г., вискателят е поискал налагане на заповест за задържане на всички банкови сметки на името на длъжника Г.Е. в „Инвестбанк“ АД. В отговор на наложения заповест, банката е посочила, че по сметката на лицето липсват средства за изпълнение на заповестното съобщение. С последваща молба от 05.04.2019г. е поискал налагане на заповест за задържане на всички банкови сметки на Г.Е. в „Банка ДСК“ ЕАД, както и да се извърши имуществено проучване на длъжника.

С постановление от 22.08.2022г., ЧСИ е прекратил производството по изпълнителното дело на основание чл.433, ал.1, т.8 от ГПК.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните изводи:

Изложените от ищеца обстоятелства /ищецът излага, че не дължал на ответното дружество сумата от 5000лв., част от вземания, в размер на 57508,14 лева, посочени в изпълнителен лист от 09.08.2010г., по ч.гр.д.№3096/2010г. на ШРС, както следва: 2000лв.- част от 48185.29лв./левова равностойност на 24636.75евро/-главница, 2000лв.-част от от 7016,40лв./левова равностойност на 3587.43евро/ мораторна лихва върху главницата от 26.08.2009г до 06.08.2010г. и 1000лв.-част от 2306,45лв.. разноси, поради погасяване на вземанията с изтичане на предвидената в закона давност и заявеният петитум /претендира се установяване на тази недължимост/, дават основание на съда да приеме, че е сезиран с претенция с правно основание чл. чл.439 от ГПК.

Досежно депозираното възражение за недопустимост на заявената претенция-към датата на подаване на исковата молба не било налице висящо изпълнително производство за принудително събиране на вземането, прозрително от заповест за незабавно изпълнение и изпълнителния лист, издадени по ч.гр.д.№3096/2010г. на ШРС, което обстоятелство се явявало поставка за допустимостта на иска.

По така депозираното възражение първоинстанционният съд не се е произнесъл нито в хода на производството, нито с крайния си акт по същество.

Настоящата инстанция намира, че депозираното възражение се явява неоснователно.

Споделя се съдебната практика, съгласно която, ищецът има правен интерес от установяване, че не дължи изпълнение на погасено по давност вземане, за което е налице изпълнително основание, въз основа на което е издаден изпълнителен лист и при прекратено изпълнително производство /на осн. чл.433, ал.1, т.8 ГПК/. Наличието на изпълнителен титул в полза на кредитора, въз основа на който той може да инициира по всяко време изпълнително производство, обуславя интереса на ищеца да иска установяване, че вземането е погасено по давност. Това е така, защото само давността може да изключи принудителното изпълнение, но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете. Перемпцията по чл.433, ал.1, т.8 ГПК не изключва принудителното изпълнение, защото когато тя настъпи и кредиторът направи искане за нов способ за изпълнение, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни поискания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращия се у него изпълнителен лист. Единствената последица от настъпилата перемпция е, че съдебният

изпълнител ще образува новото искане в ново /като номер/ изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по силата на закона/определение. №513/24.11.2016г. по ч.гр.д. № 1660/2020г., I т.о., решение № 60282/19.01.2022 г. по гр.д. № 903/2021г., III г.о./

В случая ищецът основава искането си на конкретен факт – не дължал процесните суми на ответника, поради настъпило погасяване на вземането по давност.

С оглед правилата за разпределяне на доказателствената тежест и конкретните твърдения в исковата молба, ищцовата страна следва да докаже наличие на предпоставките за погасяване на задължението й към ответника по давност.

Настоящият съдебен състав споделя съдебната практика, според която при осъществяването на принудително изпълнение въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение, изпълняемото право е облекчено в изпълнителна сила, която възниква в момента на изтичане на срока за възражение по чл. 414, ал. 2 ГПК / в който случай съдът служебно издава изпълнителен лист/. С влизането в сила на заповедта за изпълнение – чл. 416 ГПК, длъжникът не може да релевира възраженията си срещу дълга по общия исков ред, извън случаите на чл. 424 ГПК и чл. 439 ГПК, тъй като същите са преклудирани. Получава се ефект на окончателно разрешен правен спор за съществуване на вземането – арг. и от чл. 371 ГПК, поради което и намира приложение разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД – срокът на новата давност е всякога пет години. Неподаването на възражение в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК може да се приравни по правни последици на признание на вземането от длъжника по чл. 116, б. "а" ЗЗД – целта на регламентираното в действащия ГПК заповедно производство е да се установи дали претендираното вземане е спорно, а признанието на дълга може да бъде изразено и с конклюдентни действия, доколкото същите манифестират в достатъчна степен волята на длъжника да потвърди съществуването на конкретен дълг към кредитора/в този смисъл решение № 100 от 20.06.2011г. по т. д. № 194/2010 г., II т. о., решение № 131 от 23.06.2016 г. по гр. д. № 5140/2015 г., IV г. о./.

Така в настоящия случай, с оглед нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, считано от влизането в сила на процесната заповед за изпълнение на 20.10.2010г./ липсват данни, а и твърдения, длъжниците да са подали възражение в дадения им срок/, е започнала да тече нова петгодишна давност. Само за пълнота, с оглед приетото от първоинстанционния съд в мотивите на атакуваното решение, следва да се посочи, че влязлата в сила заповед за изпълнение се приравнява на съдебно решение по смисъла на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, поради което давността е всякога петгодишна, независимо от характера на вземането, което обективира/главница или лихви/.

В чл. 116, б. "в" ЗЗД е посочено, че давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Съгласно приетото в т. 10 от Тълкувателно решение № 2/2013 г. на ОСГТК, давността се прекъсва с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ /независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане, съгласно чл. 18 ЗЧСИ, като примерно и неизчерпателно са изброени изпълнителните действия, прекъсващи давността, в т. ч. налагане на запор.

Посочено е, че от момента на действието започва да тече нова давност, но давността не спира. Вискателят има задължение със свои действия да поддържа висящността на изпълнителния процес, извършвайки изпълнителни действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ, включително като иска повтаряне на неуспешните изпълнителни действия и прилагането на нови изпълнителни способности. В изпълнителния процес давността не спира, именно защото кредиторът може да избере дали да действа /да иска нови изпълнителни способности, защото все още не е удовлетворен/, или да не действа /да не иска нови изпълнителни способности/. Когато вискателят не поиска извършването на изпълнителни действия в продължение на две години, изпълнителното производство се прекратява на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК по право, без значение дали и кога съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение, тъй като актът има само декларативен, а не конститутивен характер. Поради това новата давност започва да тече не от датата на постановлението за прекратяване на изпълнителното производство, а от датата на предприемането от страна на вискателя на последното по време валидно изпълнително действие. С тълкувателното решение е обявено за изгубило сила Постановление № 3/1980 г. на Пленума на Върховния съд, според което, образуването на изпълнителното производство прекъсва давността, а докато трае изпълнителното производство давност не тече.

Съгласно приетото с Тълкувателно решение №3/2020г на ОСГТК., погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т.д. № 2/2013г., ОСГТК.

Както бе посочено по-горе, с оглед нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, считано от влизането в сила на процесната заповед за изпълнение на 20.10.2010г. , е започнала да тече нова петгодишна давност, която давност изтича на 20.10.2015г.. Междувременно по делото преди сочената дата, са искани и извършвани изпълнителни действия/ от 05.10.2010г. до 15.01.2013г. са извършвани редица изпълнителни действия във връзка с публична продажба на имотите, собственост на Г.Е. и удовлетворяване на вискателя, постъпвали са плащания с оглед наложен заповор върху трудовото възнаграждение на ищцата Н. Е., последното от които на 06.02.2015г./, поради което и не може да се приеме, че са били налице условия за перемпция преди тази дата. Така считано от 26.06.2015г./датата на приемане на ТР№2/2015г./ е започнал да тече нова петгодишна давност, която изтича на 26.06.2020г.. През соченият период изпълнителни действия срещу ищцата Н. Е., които да прекъснат давността не са предприети от вискателя.

Законът урежда изрично погасителното възражение за изтекла давност като лично възражение, като разграничава относително действие на последиците на спирането и прекъсването на давността спрямо всеки от задължените за едно и също задължение длъжници (чл. 125, ал. 1 ЗЗД).

Настоящият състав намира за неоснователно оплакването във въззивната жалба., че съдът следвало да съобрази, че солидарните длъжници дължат на кредитора едно и също задължение и той има право на избор срещу кого от тях да насочи изпълнението съгласно

чл.122 от ЗЗД и че извършените действия спрямо единия, имали действие и по отношение на другия длъжник, поради което и срокът по чл.433, ал.1, т.8 от ГПК течал общо за всички солидарни длъжници, а не поотделно за всеки един от тях.Настоящата инстанция споделя практиката / решение № 83 от 11.04.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1667/2017 г., IV г. о./ , съгласно която, предприемането на изпълнително действие по отношение на един от солидарните длъжници по изпълнителното дело не води до прекъсване на срока по чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК по отношение на останалите длъжници.

Действително, вискателят е проявил активност и на 02.04.2018г. и 08.04.2019г е депозирал молби за налагане на запови, но по банкови сметки на основния длъжник и собственик на ипотекираните имоти- Г.Е. не и на ищцата Н. Е.. Както бе посочено по-горе, релевантни за задължението на ищцата са само онези факти, които поставят начало на давностния срок за нея и спират и прекъсват действието му спрямо този длъжник.

Или от посочената дата -26.06.2015г. до 26.06.2020г., а и до депозиране на исковата молба, е изтекъл изискуемият срок по чл. 117, ал. 2 ЗЗД.

Предвид изложеното и следва да се приеме, че е погасено по давност по отношение на ищцата изпълняемото право, удостоверено в изпълнителния лист като принудително събираемо задължение на солидарен длъжник за главница, обезщетението за забава и разносните, поради което претенцията се явява основателна и доказана досежно недължимостта на сумата 5000лв., както следва: 2000лв. –част от 48185..29лв./левова равностойност на 24636.75евро/-главница, 2000лв. –част от 7016,40лв./левова равностойност на 3587.43евро/- мораторна лихва върху главницата от 26.08.2009г до 06.08.2010г. и 1000лв.-част от 2306,45лв.- разноси. Не се ангажираха доказателства от страна на ответната страна, постъпвалите по изпълнителното дело суми да са отнасяни за погасяване на сочените задължения в претендираните размери.

Първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено. Действително налице е известна непрецизност в диспозитива на решението на първоинстанционния съд/не е посочено как се формира процесната сума от 5000лв., част от кои вземания, общо в размер на 57508,14лв. се явява/, но същата не влияе върху яснотата на взетото от съда решение, а и сочената нередовност е отстранена пред въззивната инстанция.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК жалбоподателят следва да заплати на въззиваемия направените деловодни разноси пред настоящата инстанция в размер на 500лв.. Депозираното от жалбоподателя възражение за прекомерност на соченото възнаграждение се явява основателно, с оглед фактическата и правна сложност на спора и разпоредбата на чл.7, ал.2, от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното и на основание чл.271 от ГПК, Шуменският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №230/28.03.2023г. по гр.д.№2706/2022г. на ШРС, с което е

признато за установено по отношение на „Инвестбанк“ АД – гр. София, бул.“...” № 25, че Н. Ю. Е. като солидарен длъжник, не дължи сумата от 5000лв., част от вземания в размер на 57508,14лв., както следва: 2000лв., част от 48185.29лв./левова равностойност на 24636.75евро/-главница, 2000лв., част от 7016,40лв./левова равностойност на 3587.43евро/ - мораторна лихва за периода 26.08.2009г.-06.08.2010г. и 1000лв. част от 2306,45лв. -разноски посочени в изпълнителен лист от 09.08.2010г., по ч.търг.д.№ 3096/2010г. на ШРС, поради погасяване на вземанията с изтичане на предвидената в закона давност, и са присъдени деловодни разноски.

ОСЪЖДА „Инвестбанк“ АД–гр.София, адрес на управление: р.н Триадица, бул.“...”№85, ЕИК831663282, да заплати на Н. Ю. Ихлиманова с ЕГН***** от гр.Шумен, ул.“....“№12, ап.73, съдебен адрес: гр.Бургас, ул.“....“№1, вх.2, ап.6, чрез адв.Н.Р. при БАК, деловодни разноски пред въззивната инстанция в размер на 500лв..

На основание чл.280, ал.3 от ГПК решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____